

Kommunstyrelsens utvecklingsutskott

UU § 42

Dnr 2019/151 17

Skogsbränderna sommaren 2018 (SOU 2019:7)**Ärendebeskrivning****Remissvar Dnr: Ju2019/00404/L4****Sammanfattning**

Efter den omfattande skogsbranden i Västmanland 2014 tillsattes olika utredningar. En av dessa var *En effektivare kommunal räddningstjänst* (SOU 2018:54) som presenterades i juni 2018. Samma sommar inträffade flera mycket stora skogsbränder i Sverige och utredaren av räddningstjänstutredningen fick i uppdrag att utvärdera de operativa räddningsinsatserna. Utredningen antog namnet 2018 års skogsbrandsutredning och yttrandet fick rubriken *Skogsbränderna sommaren 2018* (SOU 2019:7).

Uppdraget

Utredningens direktiv beslutades av regeringen den 16 augusti 2018. Uppdraget består i att utvärdera de operativa räddningsinsatserna i Gävleborgs, Dalarna och Jämtlands län sommaren 2018. Syftet med utredningen är att ta till vara erfarenheter och på så sätt få en ny kunskap inför liknade händelser i framtiden.

Utredning

Några punkter som sammanfattar de större förändringarna utredningen.

- Kommunens styrdokument för räddningstjänst-handlingsprogrammets struktur- ska likriktas för att höja kvalitén. Handlingsprogrammet ska visa räddningstjänstens förmåga att själva eller tillsammans med andra, klara alla typer av olyckor som kan inträffa i kommunen.
- Kommunerna ska ha möjlighet att träffa avtal med andra om att göra inledande åtgärder vid en räddningsinsats.
- Kommunerna ska ha en funktion som kontinuerligt utövar övergripande ledning av räddningstjänstens verksamhet.
- Alla räddningstjänster måste tillhöra en ledningscentral som är bemannad dygnet runt och ingå i större strukturerad systemledning. En gemensam organisationsstruktur hos staber och enhetligt ledningssystem bör införas hos kommunal räddningstjänst.

Kommunstyrelsens utvecklingsutskott

UU § 42 forts

- Räddningstjänstutredningens förslag att staten får möjlighet att förelägga kommunerna att åtgärda brister och att förelägganden, om det föreligger särskilda skäl, kan utfärdas vid vite stärker den statliga tillsynen. Utredningen pekar på vikten att statens tillsyn blir betydligt mer effektiv än i dag. Det kan förebygga brister i beredskapen för skogsbränder.
- Avgörande för att bekämpa en skogsbrand är att agera kraftfullt redan i början av insatsen. Räddningstjänsterna är medvetna om detta men de ska också våga ta risken att använda tillräckligt stora resurser i förhållande till aktuell riskbild (brandriskprognos) även om det senare kan visa sig vara i onödan.
- MSB föreslår i sin del-redovisning av regeringsuppdraget (Ju2018/03972/SSK), vara att se över om en reducerad självrisk bör tillämpas t.ex. under vissa särskilda väderförhållanden.

Några utvalda punkter sammanfattar konsekvenserna av förändringar i utredningen.

- Med likformiga styrdokument kommer det att underlätta att jämföra kommunernas förmåga, samt att det kommer att förbättra kvalitén och innehållet i handlingsprogrammet.
- Att kommunen får möjlighet att träffa avtal med nya aktörer, och samverka med de under en räddningsinsats ställer kommunen sig positivt till. Det ger nya möjligheter att få tillgång till resurser, samt att en lägesbild kan ges i ett tidigt stadie. Som därefter kan omvandlas till hur räddningsinsatsens utformas.
- Om förslaget att ha en kontinuerlig övergripande ledning, samt att räddningstjänsten ska ingå i en systemledning blir lagstadgad, kommer det att direkt leda till kostnadsökningar för kommunen. Kostnadsökningarna kommer att slå hårt mot kommunen när den samtidigt ska förstärka upp beredskapen att hantera större och fler skogsbränder. En ekonomisk kompensation för systemledning till kommunen är av största vikt för att det ska bli genomförbart. Om inte kommunen blir kompenserad, så kommer man få lov att prioritera i

Kommunstyrelsens utvecklingsutskott

UU § 42 forts

verksamheten. Ambitionsnivån kommer att sänkas för att klara av andra typer av olyckor och händelse i kommunen.

- Förslaget om att reducera självriskerna vid förhöjd skogsbrandsrisk, kommer att bidra till att de ekonomiska aspekterna inte utgör ett hinder för användning av bland annat helikoptrar och annan begäran av materiel/personal.

Räddningschef Patrik Fredriksson föredrar ärendet.

Yttranden

Örjan Furn (M) och Per Mårthans (KD) yttrade sig i ärendet

Yrkanden

Örjan Furn (M) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Utvecklingsutskottets beslut

- Anta yttrandet som kommunens svar.

Sändlista: Räddningschef, Justitiedepartementet